

Inflatie in Nederland loopt op, gas- en powerprijzen volatiel en licht bearish

Het zal niet echt een verrassing zijn: de inflatie in Nederland loopt op en was in september 2.7%. Op zichzelf niet echt schrikbarend. Net voor de coronacrisis was dit ook al het geval. Maar in deze cijfers zijn de fors opgelopen energieprijzen nog niet verwerkt. En het zijn juist deze energieprijzen die ons zorgen baren. Waarom die zo hoog zijn, dat hebben we hier al vaak besproken. Tot hoe hoog de markten kunnen komen voordat er een echte correctie komt, dat weten we echter niet. In dit kader is het voor West-Europa van belang of Rusland op korte termijn meer gas gaat leveren. En natuurlijk of er een winter komt, wanneer die dan komt en hoe streng die wordt. We kunnen het niet zeggen.

Olie en kolen

De oliemarkt stijgt in een stabiele lijn verder. Er valt niet veel meer te vermelden dan dat de markt nog steeds krap is. De vraag is groot en het aanbod loopt beperkt op, omdat OPEC+ niet van plan is de productie sneller op te voeren. De markt sloot maandag op 83.65 \$/bbl, ruim 2 \$/bbl dan een week eerder en bovendien het hoogste niveau in 7 jaar.

Steeg de kolenprijs afgelopen woensdag nog tot 275 \$/ton (Nov-21) en 190 \$/ton (Cal22), vanaf donderdag is de prijs dalende. China is de reden. Die hebben sinds een jaar een niet-officiële ban op Australische kolen. Een grote voorraad werd door China vastgehouden en mocht niet gebruikt worden. Die voorraad hebben ze nu toch vrijgegeven omdat door tekorten uitval van elektriciteit dreigt. Hierdoor valt de opwaartse prijsdruk weg. Nov-21 sloot vrijdag op 206 \$/ton en Cal22 op 132 \$/ton. Let wel: er komt een moment dat het effect van de voorraden in de prijs is verwerkt. En dat moment kwam gisteren toen de markt weer omdraaide en weer ging stijgen. De vraag in China blijft onverminderd groot.

Gas

De gasprijzen blijven stijgen. Dat het in China kouder wordt, heeft daar zeker mee te maken. Door de kou trekken ze nog harder aan LNG en dat zorgt inmiddels voor hogere prijzen, ook in Europa. De competitie om LNG blijft een grote factor. Wat ook niet hielp was een bericht van de binnenlandse directeur van Gazprom. Die liet weten dat de prioriteit van Gazprom ligt bij de binnenlandse markt. Daarna komt de rest. Hij had wel een analyse: "As we had a very warm summer, the winter will be cold." Dit zijn berichten met als doel de vrees voor tekorten deze winter nog groter te maken.

Klein lichtpuntje: ondanks bovenstaand bericht zien we dat er iets meer LNG deze kant op komt. Vooral naar Gate (NL). Er komen deze week drie schepen daar aan. Dat geeft meer ruimte in het aanbod.

Emissies

In totaal is er vorige week 6 €/MWh van de CO₂-prijs afgegaan. De prijs voor Dec-22 sloot vrijdag iets boven de 58 €/ton. Toch zien we nog geen echt dalende trend. Over een langere periode is de CO₂-prijs nog steeds in een bullish trend. Maar die begint nu wel langzaam om te buigen en vlakker te lopen. Gisteren ging het weer wat omhoog.

OUTLOOK

Gas

Volatiel en licht bearish

Ook vorige week was de markt extreem volatiel. WD steeg woensdag tot iets boven de 160 €/MWh. Maar na de lunch liet Poetin weten dat Europa wat meer gas gaat krijgen uit Rusland. Dat leidde tot een daling tot onder de 100 €/MWh en in het weekend tot 87 €/MWh. De DA beweegt voornamelijk met de voorkant van de curve mee, maar is bij het sluiten van de markt wel telkens een stuk lager. Zondag bijvoorbeeld was dat 80.25 €/MWh voor DA tegen 84.50 €/MWh voor Nov-21.

Wat betreft de weersverwachtingen blijft het aan de frisse kant: de temperaturen tot en met het aankomend weekend liggen iets onder normaal. Het zorgt dus voor een wat grotere vraag voor verwarming. Het gaat wel iets meer waaien en dat zou enige verlichting kunnen brengen omdat er minder GasToPower nodig is. Maar echt warm, zoals we de afgelopen jaren wel meer hebben gezien in de herfst, wordt het nog niet.

Ook de curve blijft onrustig. Nov-21 ging dit weekend even hard omhoog naar 119 €/MWh, maar sloot uiteindelijk op 84.5 €/MWh. Maar de hele curve kwam aan de voorkant van dag met ongeveer 12 €/MWh omlaag. Of dit aanhoudt valt niet te zeggen. Er is iets meer aanbod uit Rusland en via LNG, waardoor er iets minder een beroep op de storages wordt gedaan en deze storages uiteindelijk iets minder krap voor de tijd van het jaar komen te zitten. Let wel: het is een vroege optimistische analyse. Voorlopig zijn de risico's aan de voorkant nog steeds vrij groot. Sum-22 daalde gisteren nog met 1.90 €/MW en Win-22 nog met 1.68 €/MWh. Daarna was het erg rustig en daalde de rest van de curve nog maar marginaal.

Power

Volatiel en licht bearish

Ook hier zijn de prijzen extreem volatiel. Zo sloot de base afgelopen woensdag op 302.50 €/MWh en de peak op 324.90 €/MWh. Dit had twee redenen. Ten eerste was er die dag geen wind. Ten tweede waren de gasprijzen voor de clearing nog op recordhoogten. Donderdag clearde de spot ongeveer 100 €/MWh lager, maar nog altijd was de base 203.90 €/MWh en de peak 218.80 €/MWh. Gisteren lagen de spotprijzen op 183.7 €/MWh (base) en 195.9 €/MWh (peak). Deze week gaat het iets meer waaien waardoor de prijs wat omlaag kan komen.

De curve ging vorige week mee omlaag met de gasprijs. De daling was vooral aan de voorkant. Aan de voorkant ging Nov-21 (base) op vrijdag naar 227 €/MWh en de peak naar 320 €/MWh. Gisteren ging Q1-22 met ongeveer 20 €/MWh omlaag. En net als bij gas gingen Sum-22 en Win-22 iets minder omlaag, ongeveer 5 €/MWh. Daarna gebeurde er eigenlijk niets. De peak ging in Nederland wel harder omlaag (Endex closing). Q1-22 peak daalde met 38 €/MWh gemiddeld. En dat is precies in verhouding met de gasmarkt. De niveaus zijn natuurlijk nog wel erg hoog. Q1-22 liet nog altijd een base zien van 207 €/MWh en een peak van 280 €/MWh. In de beschikbaarheid voor de komende week is niet veel verandering.